

Toename aantal apotheken houdt geen gelijke tred met stijgende zorgvraag

Steeds meer apothekers worden franchisenemers

Na twee jaren met dalende apotheekaantallen is in 2014 weer sprake van een lichte toename. Toch houdt deze toename van vijf apotheken geen gelijke tred met de toegenomen vraag naar farmaceutische zorg. Steeds meer apothekers sluiten zich als franchisenemer aan bij een keten of formule.

Nederland telde eind vorig jaar 1979 openbare apotheken, vijf meer dan eind 2013. Met deze lichte stijging is een eind gekomen aan de al enige jaren dalende apotheekaantallen. De toename komt in zijn geheel op het conto van de poliklinisch apotheken, die hun aantal met vijf zagen toenemen tot 79. Het aantal dienstapotheken bleef in 2014 steken op 41. Er ging een dienstapotheek open en eentje heeft zijn deuren gesloten. In totaal openden 34 nieuwe apotheken hun deuren en gingen 29 apotheken definitief dicht. Eind 2014 waren er weliswaar vijf apotheken meer, maar de zorgvraag groeide sterker. Uitgedrukt in aantal standaarddagdoseringen (DDD) groeide de vraag naar pakketgeneesmiddelen vorig jaar met 3,7%. Bij gelijkblijvende verwerkingsgraad per apotheek zou deze toegenomen vraag 74 nieuwe apotheken rechtvaardigen.

Meer franchisers

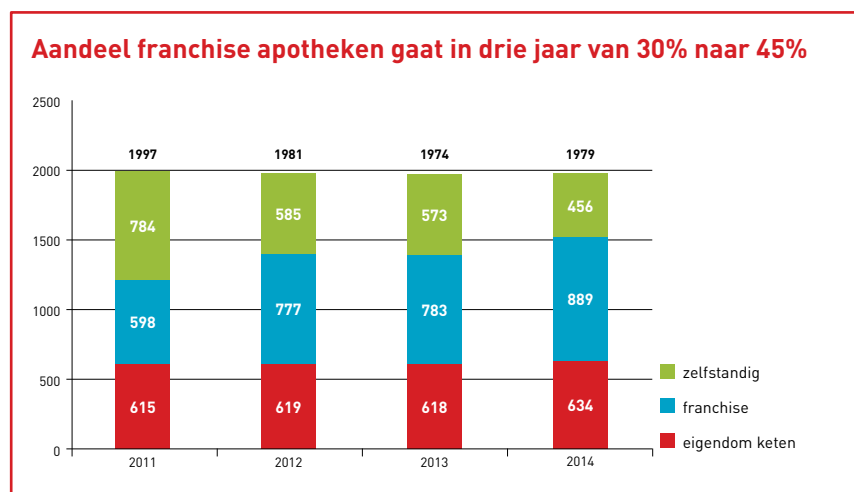
Het aandeel van alle openbare apotheken dat eigendom is van een keten is al jaren vrij constant. Met een lichte toename van zestien kwam dat in 2014 uit op 32%. Het aantal franchise-apothekers stijgt al enige jaren veel sterker. Bij Service Apotheek bedroeg de aanwas de laatste

drie jaar 105 apotheken, bij BENU 65 en bij Mediq 38. Het aandeel van alle apotheken die als franchiser zijn aangesloten bij een keten of formule kwam eind 2014 uit op 45%, terwijl dat in 2011 nog 30% bedroeg. Aan deze ontwikkeling draagt hoogstwaarschijnlijk het contracteringsproces met de verzekeraars bij. Een individuele zelfstandige apotheker krijgt veel minder ruimte om te onderhandelen dan ketens en formules. Het gezamenlijke aandeel van apotheken in eigendom van ketens en franchise-apotheken bedraagt inmiddels 77% en dat betekent dat het aantal zelfstandige apotheken tot 23% is afgenomen. Ook een groot deel van deze zelfstandige apotheken sluit zich binnen de mededingingsregelgeving steeds meer aan bij ketens, formules en samenwerkingsverbanden zonder dit in hun uiting naar het publiek tot uitdrukking te laten komen. Hierdoor wordt de grens tussen

zelfstandige apotheken en franchisers steeds minder scherp.

BENU wordt grootste

Brocacef, eigenaar van BENU-apotheken, heeft eind 2014 aangekondigd Mediq Apotheken over te nemen, waardoor de grootste apotheekketen ontstaat met 604 aangesloten apotheken, waarvan 335 eigendomsapotheken (116 van BENU en 219 van Mediq). Qua omvang neemt Service Apotheek met 405 zelfstandige apothekers als franchisenemer dan de tweede plaats in, gevolgd door Alliance Healthcare (Alphega apotheken) met 223 apotheken, waarvan 63 in eigendom. Stichting VNA – niet als zodanig in het apotheeklandschap herkenbaar – heeft 150 apotheken aan zich gebonden. Daarnaast zijn Medsen (41 apotheken), VAL (35), Thio Pharma (22), Zorggroep Almere (17), SAL Apotheken (13) en Acdapha Groep (13) als keten actief. ■

AANTAL OPENBARE APOTHEKEN, NAAR EIGENDOM KETEN, FRANCHISE OF ZELFSTANDIG (2011-2014).